

Caldrà tenir molt en compte, també, l'existència del fet metropolità, tant del que s'ha generat a l'àrea de Barcelona com dels que s'originin a d'altres indrets. El fet metropolità ha d'ésser tractat com una entitat especial: tractar-lo segons lleis i disposicions generalitzables a tot el territori és ignorar la seva especificitat i condemnar-lo a un ofegament indiscutible.

Cada dia és més clar que s'hauria d'estudiar un règim especial per a la Vall d'Aran, règim que respecti les seves característiques especials i determini el tipus de relació que la vall hauria de mantenir tant amb el conjunt de Catalunya com amb les terres i comarques veïnes.

A fi que les solucions que es trobin siguin encertades, duradores i acceptables, s'hauria de procurar que el debat sobre la regionalització de Catalunya assoleixi un grau ben alt de serenitat i d'enteniment, fugint de plantejos i d'apassionaments que puguin ratllar la irracionalitat.

Uns objectius finals

Voldria acabar dient el que ja he exposat al començament. Cap regió no pot ésser considerada com un conjunt homogeni, al contrari. La regió voluntària —ja ho deia Boudeville— «és un conjunt jerarquitzat format per una ciutat central amb els seus satèl·lits i l'univers rural que ells controlen. És, doncs, un espai heterogeni amb parts complementàries que mantenen entre elles més relacions que amb els pols d'igual ordre de les regions contigües». Això vol dir que la regió no és un fet donat per la naturalesa física, sinó el resultat de l'evolució humana que, com a tal, és una evolució cons-

tant i de ritmes variables. Hom ha de tenir present que les regions administratives —de les quals, ara, precisament, estem parlant— són extensions que depenen per la seva creació i pel seu contingut de la voluntat política. Potser la desconfiança que desperta aquest fet va provocar, tal com ha estat assenyalat manta vegades, la cerca de «regions naturals» que hom creia —o volia creure— asèptiques i que eren definides com a unitats amb especificitat i amb personalitat, sense relacionar-les amb l'exterior i, sovint, sense comparacions interregionals.

Ara no és així, i caldria que tothom en fos conscient i s'evitessin els estripaments afectius que a vegades arriben a crear l'adscripció d'algú a una regió o a una altra. Perquè la regió hauria d'ésser considerada com un instrument de convivència en profit de tota la comunitat. Una regió de tipus administratiu —és a dir, els ens intermedis dels quals es parlarà durant aquests dies— ni substitueix els ens de percepció immediata, ni reemplaça les unitats naturals de participació. Són fruit, aquests ens, —o almenys tots hauriem de pretendre que ho fossin— de la voluntat general d'assolir una eficàcia més gran de tots els serveis que afecten la vida de la comunitat. No són res més. Però no són res menys.

A Catalunya tenim una llarga tradició, una molt llarga dedicació a l'estudi i a la discussió dels problemes territorials. Ara comencem un altre capítol. Tant de bo que aquestes Jornades serveixin per introduir al debat un grau més alt de racionalitat, de serenitat, de despassionament, d'objectivitat i de ganes de fer les coses ben fetes. Objectius que, molt sovint, s'assoleixen si hom està prest a la renúncia de posicions de privilegi i sap rompre a temps, també, amb les més velles rutines mentals.